

Hevosella liikenteessä

Matkaratsastajat joutuvat usein liikkumaan hevosella tiellä, ylittämään tienristeyksiä tai etsiä tapoja muun liikenteen ohessa siirtyä rauhallisille metsätaipaleille. Liikenteessä liikkumisen tärkeät säännöt on jokaisen ratsastajan hyvä muistuttaa mieliin tasaisin väliajoin.

Pekka kertoi, että liikenteessä kuolee vuosittain 450 ihmistä. Näistä kuolemantapauksista noin puolet olisi helposti vältettävissä asennemuutoksilla ja liikennesääntöjen noudattamisella. Puolet on tapaturmia ja vahinkoja, joita on hankala estää.

Ihmiset voidaan jakaa liikenteessä liikkujina kahteen ryhmään: A-ryhmä ovat niitä, jotka noudattavat liikennesääntöjä, ajavat nopeusrajoitusten mukaan ja pyrkivät itse olemaan sääntöjen mukaisia. Tämän ryhmän edustajat kuolevat liikenteessä esimerkiksi hirvikolareissa tai toisen osapuolen aiheuttamissa tapaturmissa.

B-ryhmään luetaan edellisen vastakohtat: ylinopeutta ajavat ja liikennesäännöistä piittaamattomat kuljettajat, kiirehtijät, oikaisijat, juovuksissa ajavat jne. Tämän ryhmän edustajat ovat usein aiheuttamassa vaaratilanteita ja sitä myöden myös syyllisiä kuolemantapauksiin. Kumpaan ryhmään kuulut?

Ratsukon rajoitukset ja oikeudet

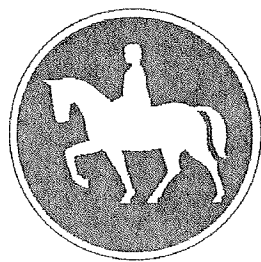
Periaatteessa hevosella voi liikkuu missä tahansa, sen takaa jokamiehenoikeus, joka koskee yksityishenkilöitä. Jos ratsastuskertohu tai muu vastaava yhteisö järjestää retken tai kilpailut, se vaatii aina luvan maanomistajilta. Yritykset ja yhteisöt eivät kuulu jokamiehenoikeuden piiriin.

Ratsastettaessa tai hevosta tulutettaessa on voimassa jokamiehenoikeus: oikeus oleskella ja liikkua toisen maalla tilapäisesti aiheuttamatta vahinkoa tai harmia. Jokamiehenoikeus koskee ratsukkoa, ei hevosta, joka vetää kärryjä.

Ratsastaminen ei ole sallittua kevyen liikenteen väylillä, joissa on pyöräilijän tai jalankulkijan liikennemerkit, jos sitä ei ole erikseen sallittu ratsastamista osoittavalla kyltillä. Jalan hevos-taan taluttava henkilö on jalankulkija, kun hevosen selässä ei ole ratsastajaa.

Suomen Matkaratsastusseura (SuMaRa) järjesti joulukuussa 2006 tärkeän luennon liikenneturvallisuudesta yhdessä Liikenneturvan kanssa.

Luennoitsijana toimi asiantuntija Pekka Puustinen liikenneturvasta. SuMaRa:n jäsenistö esitti kysymyksiä ja kommentteja hevosella liikkumisesta, ja Puustinen kertoi oikeista vaihtoehdoista sekä lain määräyksistä.

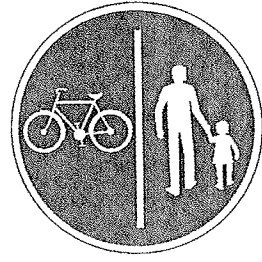
Ratsastaminen sallittu

Jos ratsastusta ei ole erikseen sallittu kevyen liikenteen väylällä, ratsukon tulee liikkua moottoriajoneuvojen väylällä. Tiellä tulee aina ratsastaa tien oikealla puolella. Kun ratsastaja taluttaa hevosta hänen tulee kävellä tien vasenta puolta samoin kuin jalankulkijan.

Ratsukko ei ole kulkuneuvo, mutta jos hevonen vetää kärryjä, se rinnastetaan kulkuneuvoihin. Periaatteena on se, että jos hevosen perässä on vedettävänä mitä tahansa -vossikka, vaunut, reki, kärryt, se rinnastetaan aina kulkuneuvoon. Kulkuneuvoa koskevat samat liikennesäännöt kuin autojakin. Liikkuminen kärryjen kanssa kevyen liikenteen väylällä on kiellettyä, vaikka siinä olisi ratsastuksen salliva liikennemerkki.

Vossikka ja ponin tai hevosen vetämä kärry lasketaan kulkuneuvoksi, ja silloin liikenteessä tulee käyttää tien oikeaa laitaa. Kannattaa muistaa, että hevosajoneuvolla ajettaessa vaunussa, ravikärryissä ja reessä tulee olla heijastimet. Määräysten mukaan edessä tulee olla valkoiset heijastimet ja takana punaiset. Heijastimien käyttöön on olemassa EU-standardit.

Liikennemerkit (varoituskolmiot, stop-merkit, suojatien liikennemerkit) koskevat autoilijoiden lisäksi myös kaikkia hevosella liikkujia.

Kevyen liikenteen väylä, jossa ratsastaminen ei ole sallittu.

Auton ja hevosen kohtaaminen

Hevonen on arvaamaton. Hevosen liikkeet ovat nopeita ja voimakkaita, eläin on hyvin ennakkoimaton. Rauhallinen ja liikenteeseen totunut hevonen voi myös säikähtää, vaikka se muutoin käyttäytyisi aivan rauhallisesti. Hevonen saattaa paeta minne vain, esimerkiksi ojaan tai suoraan lähestyvän ajoneuvon eteen.

Hevosella on erittäin hyvä kuulo ja se näkee taakseen hyvin. Hevonen voi kokea pienetkin esineet ja äänet isona uhkana.

Autoilijalle ajateltavaa:

Autonkuljettajan tulee aina hidastaa ja ottaa katsekontakti ratsastajaan. Myös ratsastaja voi pyytää kuljettajaa pysähtymään nostamalla käden ylös ja pitämällä sen paikallaan. Ratsastaja voi antaa autoilijalle luvan ohittaa pyörivällä käden liikkeellä.

Kohdatessasi autolla ratsukon, ohita hevonen niin, että vastakaisella kaistalla ei ole liikennettä. Ohitettuasi hevosen varmista, että välimatka myös ohituksen jälkeen pysyy riittävän suurena. Älä koskaan kiilaa hevosen eteen.

Kun ajat autolla hevosta vastaan pimeällä, vaihda lähivaloille, sillä hevonen voi häikäistyä kaukovaloista. Autoilijoiden ja muiden tiellä liikkujien on hyvä

muistaa, että hevonen on hirveäkin suurempi eläin. Alenna ajonopeutta ja kunnioita hevosta kohdatessasi sen liikenteessä. Muista, että hevosella on selässään ratsastaja, joka monesti on lapsi tai nuori.

Ratsastajana muista että:

Peruseriaate on se, että hevosella siirrytään aina käytiin, kun kohdataan joku toinen liikenteessä, oli kyseessä auto, kävelijä, pyöräilijä, toinen hevonen tms. Vastavuoroisesti voi odottaa, että jalankulkijat ja pyöräilijät yhtä hyvin kuin moottoriajoneuvon kuljettajat ottavat hevoset erityisesti huomioon.

Iloinen tervehtiminen on myös osa kohteliaita tapoja.

Heijastimet ja niiden käyttö

Heijastimen käyttäjä näkyy auton kaukovaloissa noin 300 metrin päähän. Ilman heijastinta näkyvyys on vain noin 45 metriä. Autoilija ei siis ehdi edes jarruttaa 50 km/h vauhdissa, jos heijastimia ei käytetä lainkaan.

Heijastimien tulisi kiinnittää hevoseen mahdollisimman alas, eli sen jalkoihin. Puustinen kertoi, että nykyaikaisten autojen valot on suunnattu niin, että suurin näkyvyysalue on puolen metrin korkeudella maasta. Tärkeintä on käyttää useita heijastimia ilmaisemaan, että liikkuja on ratsukko. Heijastimet tulee sijoittaa monipuolisesti, mutta aivan erityisesti hevosen jalkoihin.

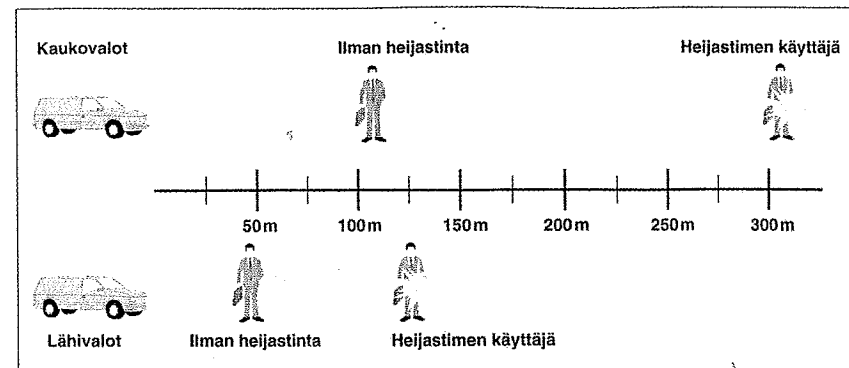
Ratsukon heijastimet

Kaikissa heijastimissa tulee olla CE-merkintä. Heijastimissa on todella paljon eroavaisuuksia. CE-merkintä takaa sen, että heijastin on testatuksi toimiva, eikä mikään "lelu". Vailla CE-merkintää olevat heijastimet voivat olla hyvinkin heijastimen näköisiä, mutta pimeässä niiden näkyvyys on huomattavasti paljon huonompi kuin aitojen, hyväksytyjen ja testattujen heijastimien.

Tarkista siis aina ostaessasi heijastinta tai mitä tahansa heijastavaa tuotetta, että tuotteen

pakkauksessa tai itse tuotteessa on CE-hyväksyntä.

Jos joudut matkan aikana tarkastamaan hevosesi trailerissa, etsi pysähtymiselle turvallinen paikka: levennys, bussipysäkki tai vastaava alue. Pidä mukanasi heijastava huomioliivi tällaisia tilanteita varten. Jos joudut pimeässä pysähtymään tien reunan tarkastaaksesi hevosta, pue päällesi heijastava huomioliivi. Noustessasi pois autosta olet jalankulkija. Kaikille hevosihmisille siis vakiovarusteeksi autoon heijastinliivi taskulampun lisäksi, varsinkin hevosta kuljettaessa!

käyttää pitkiä valoja, ja silloin hän näkee liian myöhään, vasta lyhyen matkan päästä, mitä auton vieressä tapahtuu. Tämä voi olla turvallisuusriskeä.

Kypärän istuvuus ja tarkastus

Jokaisen ratsastajan tulee tarkastaa oman kypäränsä leukahihnan kiinnitykset ja kypärän istuvuus säännöllisesti, jotta kypärä varmasti istuu päässä ja suojaa mahdollisessa onnettomuustilanteessa. Kypärän tulee olla sopivan kokoinen ja kiinnitetty huolellisesti, ettei se mahdollisessa onnettomuudessa lennä pois päästä.

Säädi hihnat oikean mittaisiksi, ja varmista että leukahihna on ihoa vasten, mutta ei kuitenkaan epämukavan kiristävästi.

Tarkista hihnojen säädöt näin: Laita kypärä päähän ja kiinnitä hihnat. Yritä vetää kypärää lipasta mahdollisimman paljon eteen ja taakse. Jos kypärä siirtyy niin eteen, että se estää näkyvyyden tai liikkuu niin taakse, että otsa paljastuu, hihnat ovat liian löysällä eikä kypärä istu oikein. Kiristä hihnat oikean mittaisiksi.

Tarkista kypärän istuvuus näin: Aseta kypärä päähän ja kiinnitä hihnat. Yritä kääntää kypärää molemmin käsin vasemmalle ja oikealle. Jos kypärä istuu oikein, otsan iho liikkuu kypärän mukana. Jos iho ei liiku, kypärä on liian löysä tai liian iso.

Jos et pysty säätämään kypäräsi näillä ohjeilla, älä käytä sitä. Hanki itsellesi oikean kokoinen, sopiva ja hyvin istuva kypä-

rä. **Vaihda uuteen:** Ratsastuskypärä tulee vaihtaa uuteen jokaisen isomman kypärään kohdistuneen kolauksen jälkeen. Tarkasta kypäräsi säännöllisesti näkyvien vaurioiden varalta.

Tarkista CE-merkintä: Myös ratsastuskypärästä tulee löytyä CE-merkintä, joka takaa, että kypärä on testattu asian-

mukaisesti. Myynnissä olevien kypärien tulee olla eurooppalaisen standardin mukaisia. Nämä kypärät ovat läpäisseet iskunvaimennustestin, jossa kypärä ja sen sisällä oleva 5 kg painava mallipää pudotetaan 1,5 metrin korkeudelta ja mallipäähän kohdistuva kiihtyvyyden on alle 250 g:tä (g=vapaan putoamisen kiihtyvyyden). Ilman iskunvaimennusta mallipäähän saattaa kohdistua jopa 1000 g:n kiihtyvyyden.

Liikenneturva auttaa ja opastaa mielellään hevosen kanssa liikkumisessa. Liikenneturvasta voit myös tilata esitteitä ja oppaita.

Luennosta yhteenvedon kirjoitti LIISA SIITONEN
www.matkaratsastus.fi
www.liikenneturva.fi

PONIMEETING 16.-20.7.2007 ja JUNIORIMEETING 23.-27.7.2007

Leirille osallistuva ratsukko valitsee lajikseen joko este-, koulu- tai kenttäratsastuksen (yksi laji ja yksi hevonen tai poni/ ratsastaja). Valmentajina ovat aiempina vuosina olleet mm. Teppo Hakala, Kati Hurme-Leikkonen, Anu Korppoo, Johanna Mikkola, Kerstin Nyberg, Raija Jensen, Veikko Heikkilä ja Maria Möller. Valmentajat tulevan kesän meetingeihin vahvistetaan kevään kuluessa! Leirille valitaan enintään 70 – 80 ratsukkoa määräaikaan mennessä hakemuksensa jättäneistä.

Ponimeeting on tarkoitettu 10-16 -vuotiaille poniratsukoille ja juniorimeeting 12-18 -vuotiaille hevosratsukoille. Leiri sisältää valmennusta, muuta liikuntaa ja teorialunteja. Leirien esteryhmäläisillä on mahdollisuus päästä harjoittelemaan myös nurmipintaiselle Derbykentälle (muista nurmihokit!).

Meetingiin hakeminen: Käy tulostamassa hakulomake Hevosopiston nettisivuilta (www.hevosopisto.fi) -> Muut palvelut -> Ratsastuskoulu ja -leirit), täytä huolellisesti ja muista oman ratsastuksenopettajasi tai valmentajasi lausunto! Postita viimeistään 30.4.2007 osoitteella: Ypäjän Hevosopisto, Kurssisihteeri, Varsanojantie 63, 32100 Ypäjä.

HEVOSOPISTO
YPÄJÄ

Ypäjän Hevosopisto varaa oikeuden tarkistaa osallistujamäärää ja suorittaa ennakkokarsinnan. Leirimaksu on 355 €, johon sisältyy ratsastajan täysihoito, yhden hevosen tallipaikka peruserhuin sekä opetus. **Maksuohje lähetetään leirille valituille henkilöille toukokuun aikana.** Muista ilmoittaa saapumispäiväsi jo hakemuksessa. Leirille valituille lähetetään touko-kesäkuussa leiriohjeet ja ohjelma ennakkovalmistautumista varten.

TERVETULOA VALMENTAUTUMAAN
HUIPPUOLOSUHTEISSA
YPÄJÄN HEVOSOPISTOLLA!

Puh. (02) 760 21

www.hevosopisto.fi